

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2020/21

Destinace (země, město): Bosna a Hercegovina, Sarajevo

Jméno, příjmení: Jana Skoumalová

Místo působení (univerzita, fakulta, příp. katedra/ústav): Univerzita v Sarajevu, Filozofická fakulta, katedra slovanských jazyků a literatur (Univerzitet u Sarajevu, Filozofski fakultet, Odsjek za slavenske jezike i književnosti)

Výuka

Lektorát českého jazyka a literatury v Sarajevu sídlí na katedře slovanských jazyků a literatur (Odsjek za slavenske jezike i književnosti) Filozofické fakulty Univerzity v Sarajevu. Český jazyk je zde vyučován v rámci dvousemestrálního předmětu *Český jazyk a kultura 1 a 2* (Češki jezik i kultura 1 v zimním semestru, Češki jezik i kultura 2 v letním semestru) a v kurzu češtiny pro pokročilé, který navazuje na výuku v předmětech *Český jazyk a kultura 1 a 2*.

V celém akademickém roce výuka i zkoušky probíhaly online s pomocí platform Zoom a Google Classroom.

Časová dotace pro předměty *Český jazyk a kultura 1* a *Český jazyk a kultura 2* je 4 vyučovací hodiny týdně. Semestr trvá 15 týdnů, přičemž 8. týden semestru je vyhrazen pro půlsestrální testy ze všech vyučovaných předmětů a výuka v tomto týdnu neprobíhá.

Oba předměty jsou povinně volitelné pro studenty 2. ročníku bakalářského cyklu studia oboru Ruský jazyk a literatura a volitelné pro studenty bakalářského cyklu studia ostatních oborů vyučovaných na filozofické fakultě. Motivací většiny těchto studentů k výuce je nutnost

absolvování nějakého volitelného předmětu a získání kreditů po složení závěrečné zkoušky a díky tomu možnost postupu do dalšího ročníku studia.

Na výuku mají možnost docházet i studenti z ostatních fakult sarajevské univerzity (ti ale nemají možnost získat za ukončení předmětu kredity) a taktéž zájemci z řad veřejnosti. Motivací těchto účastníků je například zájem o studium v ČR, získání práce v ČR či zájem o českou kulturu.

Předmět na konci letošního akademického roku ukončilo 11 studentů.

Jako základní učební materiál byla ve výuce využívána učebnice *Česky krok za krokem 1* společně s pracovními sešity, které lektorka dále doplňovala o materiály z dalších učebnic (např. z *Easy Czech Elementary*, *Communicative Czech Elementary* *Česky, prosím!*) a příruček s aktivitami (např. *Hry a aktivity pro výuku češtiny pro cizince* a *Čeština pro cizince: Jazykové hry*) či o materiály vlastní. S ohledem na časovou dotaci předmětu je za akademický rok možné stihnout probrat dvě třetiny využívané hlavní učebnice, tj. 16 lekcí.

Kurz češtiny pro pokročilé není zařazen jako předmět do studijních plánů, ale je otevřen jako bezplatný kurz pro veřejnost pod záštitou akademického centra NIRSA. Tento kurz mohou navštěvovat všichni zájemci o studium češtiny na vyšší úrovni, než je ve vyučovaných předmětech *Český jazyk a kultura 1 a 2*.

Kurz přitom na tyto předměty navazuje a probíhá na dvou úrovních – kurz pro úroveň A2/B1, který navazuje na předměty *Český jazyk a kultura 1 a 2* (tj. výuka češtiny druhým rokem) a kurz pro úroveň B1, který navazuje na kurz češtiny pro pokročilé na nižší úrovni (tj. výuka češtiny třetím rokem).

Výuka v obou kurzech probíhala 1x týdně po 4 vyučovacích hodinách.

Ve skupině na úrovni A2/B1 byly v zimním semestru probrány zbývající lekce z učebnice *Česky krok za krokem 1* (tj. lekce 17-24) a v letním semestru bylo navázáno učebnicí a pracovními sešity *Česky krok za krokem 2*, ze kterých bylo probráno prvních 7 lekcí.

Ve skupině B1 byly probrány zbývající lekce učebnice *Česky krok za krokem 2* (tj. lekce 8-20).

Výuka v obou kurzech byla doplňována o další materiály – písně, četbu pohádek, jazykové hry a aktivity apod. Materiály navíc pro tyto úrovně byly čerpány ponejvíce z publikace *Čeština pro cizince: Jazykové hry 2* a z časopisu *Ahoj*. V letním semestru kurz na úrovni A2/B1 absolvovali 3 studenti, kurz na úrovni B1 2 studenti.

Obvykle jsou na konci akademického roku studentům ve spolupráci s velvyslanectvím České republiky v Sarajevu slavnostně udělovány certifikáty potvrzující účast a úspěšné ukončení kurzu češtiny. Tato ceremonie se s ohledem na situaci v letošním roce nekonala, studentům budou certifikáty předány pouze lektorkou na neformálním setkání.

Z důvodů online výuky bohužel nebyl v letošním akademickém roce realizován kurz češtiny pro členy České besedy Sarajevo. Tento kurz v předchozích letech navštěvovalo několik účastnic v důchodovém věku a budoucí lektor by měl pro mě po návratu ke klasické výuce kurz obnovit.

Podmínky pro výuku

Katedra slovanských jazyků a literatur disponuje jednou učebnou. Ta je vybavena zastaralým počítačem, mini reproduktory a projektorem. Lektorka sdílí kabinet s kolegyní z katedry, v současné době vedoucí katedry slovanských jazyků a literatur. Kabinet je vybaven novým počítačem a tiskárnou, které využívá výhradně místní kolegyně, lektorka má k dispozici služební notebook zapůjčený DZS a na fakultě je pro vyučující možnost bezplatného kopírování a tisku v kopírovacím centru.

Výuka v letošním roce probíhala plně online, lektorka pracovala z domu, na filozofickou fakultu měli ale zaměstnanci přístup, takže bylo např. možné v kopírovacím centru skenovat materiály apod.

Životní podmínky pro lektora

Fakulta pro lektora neposkytuje ubytování, lektor si musí ubytování zajistit sám. Lektor každý měsíc dostává od fakulty příspěvek na stravování a příspěvek na kupon na městskou hromadnou dopravu.

Spolupráce

Lektorka spolupracuje s Velvyslanectvím České republiky v Sarajevu a společně se studenty se obvykle účastní akcí pořádaných tímto zastupitelstvím. V letošním akademickém roce však kvůli situaci s koronavirem žádné kulturní akce realizovány nebyly.

Obvyklé je, že na začátku akademického roku velvyslanec/velvyslankyně navštíví výuku na filozofické fakultě a slavnostně zahájí kurz. Na konci akademického roku pak uděluje

studentům potvrzení o úspěšném ukončení kurzu. I tato setkání nebyla z důvodu online výuky v letošním roce realizována.

Dále lektorka spolupracuje s Českou besedou Sarajevo, sdružením krajanů. S ohledem na to, že většina členů České besedy nedisponuje znalostí českého jazyka, vypomáhá lektorka předsedkyni s potřebnou korespondencí v češtině.

Zároveň lektorka navštěvuje pravidelná setkání členů a jak již bylo zmíněno výše, lektorka v předchozích letech vedla pro zájemce z řad České besedy kurz českého jazyka.

Sarajevo 30. června 2021

Mgr. Jana Skoumalová